

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДИПЛОМНИ РАБОТИ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО- КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ“

За придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ студентите от магистърската програма по специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ завършват обучението си със защита на дипломна работа (магистърска теза).

Какво представляват дипломните работи (магистърски тези) и кои са основните изисквания при тяхното разработване?

Дипломните работи са важен елемент от обучението в магистърски програми и имат за цел да докажат способността на кандидатите за висше образование да извършват самостоятелна изследователска дейност, която се опира на формулиране на определен изследователски проблем, критичен анализ на научна литература по проблема, събиране, обработка, анализ на собствени данни и изводи и заключения от проведено собствено изследване или наблюдение.

СТРУКТУРИРАНЕ НА ДИПЛОМНИТЕ РАБОТИ

Дипломните работи по принцип имат сходна структура с останалите видове научни публикации. Основното различие се свежда до това, че те са посветени на цялостно разглеждане на даден проблем. Следователно, целта или хипотезите, които се формулират в началото на тези разработки, имат по-широк обхват.

Въведение. За разлика от статиите и научните съобщения, дипломните работи започват с по-голямо по обем и по-целенасочено **въведение**, което обосновава избора на изследователския проблем и неговата актуалност. Препоръчителен обем – 2-3 стр.

Глава 1. Литературен обзор. Представлява **критичен анализ на литературата по проблема** към настоящия момент. Литературният обзор трябва да обхваща основните аспекти на разработвания проблем и да е тематично обвързан с **глава 2 „Собствени проучвания“**. Обемът на обзора трябва да бъде около 30% от дипломната работа и по-голямата част от анализиранияте литературни източници да са от последните 10 години. Допустимо е дипломантът да се връща към научни публикации от по-ранен период, които представляват класика за изучавания проблем в методологично отношение и не остаряват.

За да може даден автор да подбере най-подходящите литературни източници, той трябва предварително много добре да знае какво търси, кой е **основни-**

ят проблем, кои са ключовите думи, характеризиращи най-добре изучавания проблем.

Освен чрез ключови думи, друг начин за търсене на литературни източници е прегледът на периодични издания в съответната област. Това става по-бавно, но позволява да се види в момента съдържанието на цялата публикация и да се реши дали тя да се използва. Подбраните литературните източници трябва да се класифицират според различните аспекти на разглеждания проблем.

Литературният обзор към дипломната работа не е самоцел - той трябва да отразява състоянието на проблема по всички основни аспекти, които се документират в раздела "Собствени проучвания".

Глава 2. Собствени проучвания. Този раздел има следните задължителни части:

- Цел и задачи на проучването или клиничното наблюдение;
- Методика на проучването или клиничното наблюдение (изследвани лица, наблюдавани променливи величини, използвани методи на изследване и др.);
- Резултати от проучването или клиничното наблюдение – представени в таблици, графики, снимков материал и описани текстово;
- Обсъждане на резултатите;
- Изводи и препоръки;
- Заключение.

При събирането на данните от собственото проучване може да се използва широк набор от социологични методи (анкетен метод, интервю, наблюдение, документален метод), епидемиологични проучвания (описателни, аналитични, експериментални), инструментални методи и др.

При обработката на данните трябва да се използват познанията от медицинска информатика и статистика. Важно е да се подберат подходящи статистически методи за описание на качествените и количествени променливи, както и статистически методи за проверка на хипотези, за доказване на причинни зависимости и др.

Използването на графичен анализ е неделима част от изследователския процес и има не по-малко значение, отколкото другите статистически методи. То облекчава възприемането на резултатите и очертава по-добре установените закономерности.

Библиографски указател. Много важно е правилното цитиране на авторите и изработването на библиографски указател с пълен списък на използваните литературни източници. Има различни подходи за цитиране и съставяне на библиографски указател. В дипломните работи следва да се използва българския държавен стандарт за цитиране и оформяне на списъка с използваната литература (*Изисквания на БДС 17377-96 Библиографско цитиране*), за което може да се намери по-подробна информация в Интернет. Представят се първо а използваните източници на кирилица и после на латиница.

Как се съставя библиографията? Първият автор се записва първо с фамилиното име и след това собственото име изписано пълно или инициалите (Иванов, Владимир или Иванов, В.). Ако има и други автори техните имена се записват без инверсия. Ако статията е колективно дело на повече от трима автори, посочват се имената на първите трима автори, след което се добавя – и съавтори, респективно - *et al.*

Ако литературният източник е статия от списание, след имената на авторите се посочва названието на статията, следвано от името на списанието (съгласно международно приетите съкращения на списанията, годишнината (том или volume с цифри), годината на издаването, номер на броя и страниците от-до (10, 1996, 6, 16-25).

При цитиране на монография се посочва името на авторите, пълното название на монографията, град и издателство, година на публикуване и обем в страници (последното не е задължително).

Цитиране на авторите в текста на научния труд. Най-лесният начин на цитиране е чрез номерата на съответните източници от библиографията, когато цитирането обикновено е в края на изречението. При цитиране на източници в началото на изречението се посочва задължително името на автора или авторите, годината на публикацията или номера на публикацията според книгописа.

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДИПЛОМНИТЕ РАБОТИ

1. Оформена по изискванията на ФОЗ титулна страница.
2. Съдържание на дипломната работа се представя в началото на труда.
3. Обем - минимум 50 стандартни страници формат А4 (1 станд. страница = 1800 знака), размери на всички полета по 2.5 см, шрифт Times New Roman големина 14, разстояние между редовете 1.5.
4. Добре оформени таблици и графики.
5. Цитиране на авторите в текста според изискванията.
6. Библиографски указател, оформен според изискванията и съдържащ минимум 20 източника на кирилица и латиница.

ТЕХНОЛОГИЯ НА РАЗРАБОТВАНЕ И ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНИТЕ РАБОТИ ВЪВ ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ, МУ-ПЛЕВЕН

1. Научни ръководители на дипломантите могат да бъдат всички преподаватели, ангажирани пряко в магистърската програма по ОЗЗМ.
2. Броят на поеманите студенти за научно ръководство се разпределя пропорционално на дела на участието на съответния преподавател в програмата. В Студентска канцелария се съставя таблица с имената на преподавателите и максималния брой дипломанти при всеки научен ръководител.

3. Всеки студент в магистърската програма се записва лично в Студентска канцелария при избран от него научен ръководител. При запълване на броя на предвидените дипломанти при даден преподавател, студентът избира друг свободен научен ръководител.
4. Темата на дипломната работа трябва да съответства на профила на магистърската програма и се определя съгласувано между студента и научния ръководител. Предложените теми се представят в Студентска канцелария не по-късно от края на изпитите в трети семестър и се одобряват от Декана на Факултета „Обществено здраве“.
5. За разработка на дипломната работа се предоставят два месеца, но работата по нея може да започне още след приключване на втория семестър.
6. Защитата на дипломните работи се провежда в началото на м. февруари на съответната учебна година.
7. Готовите дипломни работи се представят в Студентска канцелария на ФОЗ не по-късно от един месец преди защитата.
8. Рецензентите на дипломните работи се определят от Декана на ФОЗ пропорционално на ангажираността на хабилитираните лица в програмата.
9. Рецензентите представят своите рецензии в обем 2-3 стандартни страници в 3-седмичен срок след получаване на дипломните работи.
10. Защитата на дипломните работи се осъществява пред назначена със заповед на Ректора на МУ – Плевен изпитна комисия от 3 хабилитирани лица, едно от които е научният ръководител на съответния дипломант.
11. На самата защита дипломантите правят 15-20 минутна PowerPoint презентация и отговарят на въпросите на членовете на изпитната комисия.
12. За всеки дипломант се съставя отделен протокол за защитата. Крайната оценка се формира от: оценката на рецензента (изразена писмено и чрез брой точки), представянето на дипломанта пред комисията и пълнотата на отговорите на зададените въпроси.

Декан на ФОЗ:

(доц. д-р Силвия Александрова Янкуловска, д.м.н.)

